

DERS TANITIM ve UYGULAMA BİLGİLERİ

Dersin Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U+L (saat/hafta)	Türü (Z / S)	Yerel Kredi	AKTS
Eleştirel Hukuk Teorileri	LAW 479	Güz	02+01+00	Seçmeli	2	4
Akademik Birim:	Hukuk Fakültesi					
Öğrenim Türü:	Örgün Eğitim					
Ön Koşullar	-					
Öğrenim Dili:	Türkçe					
Dersin Düzeyi:	Lisans					
Dersin Koordinatörü:	- -					
Dersin Amacı:	Dersin temel amaçları, 1. öğrencileri klasik hukuk teorisinin ve eğitiminin görmekte zorlandığı yetersizliklerden haberdar etmek; 2. hukuk teorisi üzerinde izdüşümleri olan eleştirel tema ve akımlarla tanıştırmak; 3. öğrencilerin hukukun toplumsal-siyasi eşitsizlikler karşısında dönüştürücü potansiyellerini tartışabilmelerini sağlamak; 4. öğrencilerin, insan hakları hukukunun imkân ve sınırlarını analiz edebilmelerine ve böylelikle insan hakları perspektiflerini geliştirmelerine katkı yapmaktır.					
Dersin İçeriği:	Bu derste, klasik hukuk teorilerinin kapsamı dışında kalabilen, siyasi iktidar, ulus egemenliği ve şiddet, üretim biçimleri, patriarka, hetero/cisnormativite, sömürgecilik gibi fenomenlerin hukukla ilişkilendirme biçimleri, eleştirel biçimde ele alınır. Dersin ilk aşamasında, eleştirel yöntem ve bu yöntemin hukuk disiplinine uygulanması üzerinde durulacak olup, çağdaş hukuk düşüncesindeki eleştirel akımlar analiz edilecektir. Bu çerçevede özellikle mevcut hukuk sistemimizin ve uluslararası insan hakları hukuku rejiminin liberalizm ve patriarka ile kurduğu ilişkiler üzerinde durulacak, hukuk içerisinden bu ilişkilendirmelere yanıt aranmaya çalışılacaktır.					
Dersin Öğrenme Çıktıları (ÖÇ):	• 1- Klasik hukuk teorisinin yetersiz kaldığı noktaları teşhis edebilir, hukuk teorisi üzerinde izdüşümü olan eleştirel tema ve akımlar hakkında fikir yürütebilirler. • 2- Hukuk sistemlerini biçimlendiren siyasi ve toplumsal süreçleri saptayabilirler. • 3- Hukukun siyasi ve toplumsal eşitsizlikler karşısında düzeltici ve değiştirici potansiyellerini tartışabilir, disipline eleştirel yaklaşım geliştirebilirler.					
Dersin Öğrenme Yöntem ve Teknikleri	Konu anlatımı, öğrencilerin derse katılımı ve sınıf-içi tartışma					

HAFTALIK PROGRAM

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	Giriş	
2	Hukuk ve Eleştirel Yöntem	
3	Hukuka Marksist Yaklaşımlar	
4	Hukuka Marksist Yaklaşımlar ve Eleştirel Hukuk Okulu	
5	Hukuki Realizm Akımı	
6	Hukuk-Şiddet-Egemenlik ilişkisi	
7	Hukuk-Şiddet-Egemenlik ilişkisi, II	
8	İnsan Haklarına Eleştirel Yaklaşımlar	
9	Ulus-Devlet Sınırlarında İnsan Hakları ve Uluslararası Hukuk Düzeni	
10	Hukuka ve Haklara Feminist Yaklaşımlar	
11	Hukuka ve Haklara Feminist Yaklaşımlar, II	

12	Hukuka ve Haklara Queer Yaklaşımlar	
13	Hukuka ve Haklara Ekolojik Yaklaşımlar	
14	Film Gösterimi	

Kadir Has Üniversitesi'nde bir dönem 14 haftadır, 15. ve 16. hafta sınav haftalarıdır.

ZORUNLU ve ÖNERİLEN OKUMALAR

- Cemal Bâli Akal, İktidarın Üç Yüzü, Dost Kitabevi, Ankara, 2023.
- Ceren Akçabay, "Feminist Hukuk Tartışmalarının Liberal Hak Eleştirisine Katkısı", Liberal Hakların, Hukukun ve Devletin Sınırları (ed. Bora Özdağı), NotaBene Yayınları, Ankara, 2015, 21-26.
- Costas Douzinas, "Eleştiriye Unutun", Hukuk, Adalet ve İnsan Hakları: Eleştirel Bir Yaklaşım (der. Rabia Sağlam ve Kasım Akbaş), NotaBene Yayınları, Ankara, 2015, 101-126.
- Costas Douzinas, İnsan Haklarının Sonu. Yeni Binyılda Eleştirel Hukuk Kuramı (çev. Kasım Akbaş ve Umre Deniz Tuna), Dipnot Yayınları, Ankara, 2015.
- Ertuğrul Uzun (ed.), Çağdaş Hukuk Düşüncesine Giriş, İthaki, İstanbul, 2015.
- Giorgio Agamben, "İnsan Haklarının Ötesinde", İtalya'da Radikal Düşünce ve Kurucu Politika (çev. Sinem Özer ve Selen Göbelez), Otonom Yayıncılık, İstanbul, 2005, 329-338.
- Hannah Arendt, Totalitarizmin Kaynakları, 2: Emperyalizm (çev. Bahadır Sina Şener), İletişim Yayınları, 2. Baskı, İstanbul, 2009.
- Josephine Donovan, Feminist Teori (çev. Aksu Bora vd.), İletişim Yayınları, 11. Baskı, İstanbul, 2016.
- Karl Marx, Friedrich Engels, Alman İdeolojisi (Feuerbach), Sol Yayınları, İstanbul, 2016.
- Karl Marx, Ekonomi Politiğin Eleştirisine Katkı, Sol Yayınları, İstanbul, 2015.
- Karl Marx, Ücretli Emek, Kar ve Sermaye, Sol Yayınları, İstanbul, 2015.
- Luc Ferry, Ekolojik Yeni Düzen (çev. Turhan Ilgaz), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2000.
- Remzi Orkun Güner, İnsan Hakları Paradoksu: Özne ve Siyaset, Zoe Kitap, İstanbul, 2022.
- Şefik Taylan Akman, "Hukuk Politika İlişkisi Bağlamında Eleştirel Hukuk Çalışmaları Hareketi", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 61 (4), 2012, 1272-1306.

DİĞER KAYNAKLAR

(-)

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Yarıyıl İçi Çalışmaları	Sayı	Katkı Payı (%)
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	40
Final Sınavı	1	60
Total:	2	100

İŞ YÜKÜ HESAPLAMASI

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (saat)	Toplam İş Yüğü (saat)
Ders Saati	14	2	28
Dersle İlgili Sınıf Dışı Etkinlikler	14	1.5	21
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	25	25
Final Sınavı	1	25	25

Toplam İş Yüğü (saat):	99
------------------------	----

1 AKTS = 25 saatlik iş yüğü

PROGRAM YETERLİLİKLERİ (PY) ve ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ) İLİŞKİSİ

#	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9	PY10
OC1	1	1	2	3	1	3	3	2	1	2
OC2	1	2	1	3	2	3	3	3	3	3
OC3	1	2	1	3	2	3	3	3	3	3

Katkı Düzeyi: 1 Düşük, 2 Orta, 3 Yüksek